

STANDARD UNECE FFV-26

za trženje in nadzor nad tržno
kakovostjo

BRESKEV IN NEKTARIN

IZDAJA 2010

**ZDRUŽENI
NARODI**

New York in Ženeva, 2010

OPOMBA

Delovna skupina za standarde kakovosti v kmetijstvu

Standardi tržne kakovosti, ki jih je pripravila Delovna skupina za standarde kakovosti v kmetijstvu pri Ekonomski komisiji Združenih narodov za Evropo (UNECE), pomagajo spodbujati mednarodno trgovino, pospeševati proizvodnjo visoke kakovosti, izboljševati donosnost in ščititi koristi potrošnikov. Standarde UNECE uporabljajo vlade, proizvajalci, trgovci, uvozniki in izvozniki ter druge mednarodne organizacije. Zajemajo širok obseg kmetijskih proizvodov, vključno s svežim sadjem in zelenjavo, suhimi in posušenimi proizvodi, semenskim krompirjem, rezanim cvetjem, jajci in jajčnimi izdelki.

Pri dejavnostih delovne skupine lahko enakopravno sodelujejo vse članice Združenih narodov. Prosimo, da za več informacij o standardih v kmetijstvu obiščite našo spletno stran <www.unece.org/trade/agr>.

Sednji pregledani standard za breskve in nektarine temelji na dokumentu ECE/TRADE/C/WP.7/2008/12, ki ga je pregledala in sprejela delovna skupina na svoji 66. seji.

Uporabljene oznake in predstavitev gradiva v tej publikaciji ne izražajo kakršnega koli mnenja Sekretariata Združenih narodov o pravnem statusu katere koli države, ozemlja, mesta ali območja ali njegovih organov ali o razmejitvi njegovih meja. Navedba imen podjetij ali trgovskih proizvodov ne pomeni, da so jih Združeni narodi potrdili.

Vse gradivo se sme brezplačno navajati ali ponovno tiskati, vendar je treba

navesti vir. S kakršnimi koli opombami ali poizvedbami se, prosimo,

obrnite na:

Agricultural Standards Unit
Trade and Timber Division
United Nations Economic Commission for Europe
Palais des Nations
CH-1211 Geneva 10, Switzerland
E-naslov: agrstandards@unece.org

Standard FFV-51 UNECE za trženje ter nadzor nad tržno kakovostjo breskev in nektarin

I. Opredelitev proizvoda

Ta standard se uporablja za breskve in nektarine sort (kultivarjev), vzgojenih iz *Prunus persica* Sieb. in Zucc., ki se potrošnikom dobavljajo sveže, ne pa za breskve in nektarine, namenjene za industrijsko predelavo.

II. Določbe o kakovosti

Namen tega standarda je opredeliti zahteve glede kakovosti za breskve in nektarine v fazi izvoznega nadzora po pripravi in pakiranju.

Če pa se uporablja v fazah po izvozu, smejo plodovi glede na zahteve standarda kazati:

- neznatno pomanjkanje svežosti in čvrstosti,
- plodovi, uvrščeni v razreda, ki nista razred "ekstra", pa neznatno kvarjenje zaradi njihovega razvoja in pokvarljivosti.

Lastnik/prodajalec proizvodov takih plodov ne sme razstavljati ali jih ponuditi v prodajo ali dostaviti ali tržiti drugače kakor v skladu s tem standardom. Odgovoren je za spoštovanje te skladnosti.

A. Minimalne zahteve

Ob upoštevanju posebnih določb za vsak razred in dovoljenih odstopanj morajo biti breskve in nektarine v vseh razredih:

- nepoškodovane,
- zdrave; izločeni so plodovi, ki so zaradi gnitja ali kvarjenja neprimerni za uživanje,
- čiste, praktično brez vsake vidne tuje snovi,
- praktično brez škodljivcev,
- brez poškodb, ki bi jih na mesu povzročili škodljivci,
- brez plodov, ki bi bili razcepljeni v pecljevi jamici,
- brez odvečne zunanje vlage,
- brez kakršnega koli tujega vonja in/ali okusa.

Razvitost in stanje breskev in nektarin morata biti taka, da:

- prenesejo prevoz in ravnanje z njimi,
- prispejo v namembni kraj v zadovoljivem stanju.

B. Zahteve glede zrelosti

Plodovi morajo biti dovolj razviti in zreli. Minimalni refraktometrični indeks mesa mora biti enak ali večji od 8 stopinj Brix.

C. Razvrstitev

Breskve in nektarine se razvrščajo v tri razrede:

(i) Razred "ekstra"

Breskve in nektarine v tem razredu morajo biti odlične kakovosti. Biti morajo sortno značilne.

Meso mora biti popolnoma zdravo.

Biti morajo brez pomanjkljivosti, razen neznatnih površinskih pomanjkljivosti, če to ne vpliva na splošni videz plodu, kakovost, sposobnost ohranjanja kakovosti in predstavitev v enoti pakiranja.

(ii) I. razred

Breskve in nektarine v tem razredu morajo biti dobre kakovosti. Biti morajo sortno značilne.

Meso mora biti popolnoma zdravo.

Dovoljene so lahko te neznatne pomanjkljivosti, če to ne vpliva na splošni videz plodu, kakovost, sposobnost ohranjanja kakovosti in predstavitev v enoti pakiranja:

- neznatne pomanjkljivosti v obliki,
- neznatne pomanjkljivosti v razvoju,
- neznatne pomanjkljivosti v obarvanosti,
- neznatni sledovi otiskov, ki ne presegajo 1 cm² površine,
- neznatne poškodbe kože, ki:
 - so lahko dolge največ 1,5 cm pri poškodbah podolgovate oblike,
 - skupaj ne pokrivajo več kakor 1 cm² površine pri drugih poškodbah.

(iii) II. razred

V ta razred se uvrščajo breskve in nektarine, ki ne izpolnjujejo zahtev za uvrstitev v višja razreda, izpolnjujejo pa zgoraj določene minimalne zahteve.

Meso mora biti brez večjih poškodb.

¹ Postopki so določeni v publikaciji programa OECD za uporabo mednarodnih standardov za sadje in zelenjavo z naslovom Smernice in objektivni preizkusi za določitev kakovosti sadja in zelenjave ter suhih in posušenih proizvodov (www.oecd.org/agr/fv).

Dovoljene so lahko te pomanjkljivosti, če breskve in nektarine ohranijo temeljne značilnosti glede kakovosti, sposobnosti ohranjanja kakovosti in predstavitve v enoti pakiranja:

- pomanjkljivosti v obliki,
- pomanjkljivosti v razvoju, vključno z odprtimi koščicami, pod pogojem, da je plod zaprt in meso zdravo,
- pomanjkljivosti v obarvanosti,
- otiski, ki so lahko neznatno razbarvani in skupaj ne smejo presežati 2 cm^2 površine,
- poškodbe kože, ki:
 - so lahko dolge največ 2,5 cm pri poškodbah podolgovate oblike,
 - skupaj ne pokrivajo več kakor 2 cm^2 površine pri drugih poškodbah.

III. Določbe o velikosti

Velikost se določi z največjim premerom ekvatorialnega dela ali z maso ali štetjem.

Najmanjša velikost je:

- 56 mm ali 85 g v razredu "ekstra",
- 51 mm v I. in II. razredu.

Plodovi, manjši od 56 mm oziroma 85 g, niso dovoljeni v obdobju od 1. julija do 31. oktobra (na severni polobli) in od 1. januarja do 30. aprila (na južni polobli).

Določbe v nadaljevanju za II. razred niso obvezne.

Da se zagotovi izenačenost po velikosti, sme biti razlika v velikosti plodov v isti enoti pakiranja največ:

- a) za plodove, katerih velikost se določi s premerom:
 - 5 mm za plodove, manjše od 70 mm,
 - 10 mm za plodove velikosti 70 mm ali več.
- b) za plodove, katerih velikost se določi z maso:
 - 30 g za plodove, lažje od 180 g,
 - 80 g za plodove z maso 180 g ali več;
- c) pri plodovih, katerih velikost se določi s štetjem, mora biti razlika v velikosti skladna z a) ali b). Če se uporabijo velikostne oznake, je treba spoštovati oznake v spodnji preglednici.

	Oznaka	Premer			Masa	
		od (mm)	do (mm)		od (g)	do (g)
1	D	51	56	ali	65	85
2	C	56	61		85	105
3	B	61	67		105	135
4	A	67	73		135	180
5	AA	73	80		180	220
6	AAA	80	90		220	300
7	AAAA	> 90			> 300	

IV. Določbe o dovoljenih odstopanjih

Na vseh stopnjah trženja so v vsaki enoti pakiranja za plodove, ki ne izpolnjujejo zahtev za navedeni razred, dovoljena odstopanja glede kakovosti in velikosti.

A. Dovoljena odstopanja glede kakovosti

(i) Razred "ekstra"

Dovoljeno je, da skupno odstopa po masi 5 % breskev in nektarin, ki ne izpolnjujejo zahtev za ta razred, izpolnjujejo pa zahteve za I. razred. Pri tem odstopanju je lahko skupno največ 0,5 % plodov, ki izpolnjujejo zahteve glede kakovosti za II. razred.

(ii) I. razred

Dovoljeno je, da skupno odstopa po masi 10 % breskev in nektarin, ki ne izpolnjujejo zahtev za ta razred, izpolnjujejo pa zahteve za II. razred. Pri tem odstopanju je lahko skupno največ 1 % plodov, ki ne izpolnjujejo niti zahtev glede kakovosti za II. razred niti minimalnih zahtev, ali nagnitih plodov.

(iii) II. razred

Dovoljeno je, da skupno odstopa po masi 10 % breskev ali nektarin, ki ne izpolnjujejo niti zahtev za ta razred niti minimalnih zahtev. Pri tem odstopanju sta lahko skupno največ 2 % nagnitih plodov.

B. Dovoljena odstopanja glede velikosti

Za vse razrede (pri sortiranju po velikosti): dovoljeno je, da skupno odstopa po številu ali masi 10 % breskev ali nektarin, ki ne izpolnjujejo zahtev glede velikosti.

V. Določbe o predstavitvi

A. Izenačenost

Vsebina vsake enote pakiranja mora biti enotna in mora vsebovati le breskve in nektarine istega porekla, sorte, kakovosti, stopnje zrelosti in velikosti (pri sortiranju po velikosti), v razredu "ekstra" pa morajo biti plodovi izenačeni tudi po obarvanosti.

Vidni del vsebine enote pakiranja mora biti reprezentativen za celotno vsebino.

B. Embalaža

Breskve in nektarine morajo biti pakirane tako, da so ustrezno zaščitene.

Notranji material enote pakiranja mora biti čist in take kakovosti, da preprečuje nastajanje poškodb plodov od zunaj ali znotraj. Dovoljena je uporaba materiala, zlasti papirja ali žigov s trgovskimi oznakami, če se pri tiskanju ali etiketiranju uporablja nestrupeno črnilo ali lepilo.

Nalepke, ki so posamično nalepljene na plodove, morajo biti take, da njihova odstranitev ne pusti nobenih vidnih sledov lepila ali poškodb na kožici.

Enote pakiranja ne smejo vsebovati nobene tuje snovi.

VI. Določbe o označevanju

Vsaka enota pakiranja² mora imeti na isti strani enote pakiranja natisnjene te čitljive in neizbrisljive oznake, ki so vidne od zunaj:

A. Identifikacija

Pakirnica in/ali odpravnik/pošiljatelj:

Ime in dejanski naslov (npr. ulica/mesto/regija/poštna številka in država, če se razlikuje od države porekla) ali kodna oznaka, ki jo je uradno priznal državni organ.³

B. Vrsta proizvoda

- "Breskve" ali "nektarine", če vsebina ni vidna od zunaj.

² Te določbe o označevanju ne veljajo za prodajno embalažo, ponujeno v enotah pakiranja.

³ Notranje zakonodaje številnih držav zahtevajo izrecno navedbo imena in naslova. Vendar pa je treba, kadar je uporabljena kodna oznaka, poleg nje navesti "pakirnica in/ali odpravnik (ali ustrezne okrajšave)", pred kodno oznako pa (črkovno) kodo države/območja po ISO 3166, in sicer države porekla oz. države, ki je priznala kodno oznako.

- Barva mesa.
- Ime sorte (neobvezno).

C. Poreklo proizvoda

- Država porekla⁴ in neobvezno območje pridelave ali nacionalno, regionalno ali lokalno ime.

D. Prodajne oznache

- Razred
- Velikost (pri sortiranju po velikosti), izražena z najmanjšim in največjim premerom (v mm) ali z najmanjšo in največjo maso (v g) ali z velikostno oznako.
- Število enot (neobvezno).

E. Uradni kontrolni znak (neobvezno)

Sprejeto leta 1961

Zadnjič pregledano leta 2010

V okviru programa OECD za uporabo mednarodnih standardov za sadje in zelenjavo je bila objavljena pojasnjevalna ilustrirana brošura o uporabi tega standarda. Publikacijo je mogoče dobiti v knjigarni OECD na: www.oecdbookshop.org.

⁴ Navesti je treba polno ali običajno uporabljeno ime.